

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyenlő részletekben 10 kr. = 20 fillér.

Felolvasó szerkesztő:

WITTINGER ANTAL.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések egység szerint.

Sajtó és a morál.

Legyünk egyszer optimisták. Hanem igazi optimisták. Nézzük egyszer a valódi optimizmus szemüvegén keresztül a dolgokat. Hanem akkor is, kell, hogy észrevegyük ama hosszú árnyat, melyet közérkölciségünk aláhanyatló napja társadalmi életünkre vet.

A rombolás műve, a tiszta erkölcs hanyatlása, ugyszólván szemünk előtt megy végbe.

Ha bizonyos az, hogy a civilizáció magaslatára rohamlépésekben jutottunk el, az is bizonyos, hogy erkölcsiségünk is rohamosan hanyatlott. Mintha csak éppen azt óhajtánók ezzel bizonyítani, amit Rousseau a dijoni akadémiához benyújtott pályaművében alaptételül állított volt fel, hogy t. i. a civilizáció terjedésével a morális érzés is csökken, a tiszta erkölcs fogalma elhomályosul.

Azt hisszük, eme most mondottak igazolására felesleges felhozni bizonyítékokat.

Mindenki tudja, hogy a szemérmelenség mind a sajtóban, mind a művészetben hovatovább outhoniasabb lesz. Az is tudvalevő dolog, hogy a pirulni tudók s a puritán életű öregek manapság fehérholló számba mennek. Ma már a mysticus célzással nem érik be; hanem a frivolitást palam publice követelik s a pikanteriákat a maguk kosztümjében szeretik látni.

S ha valaki kárhoztatja emez irányt: azt elítélik. Azt mondják, hogy jámbor filiszter. Aztán mosolyognak egügyüségén. Helylyel-közel még hipokritasággal is vádolják.

Kétségbevonhatlan amaz állítás, hogy a társadalom erkölcsi hanyatlásaért jó részben a sajtó a felelős.

Mert az „üzlet mindenek előtt“ főle motto lett a sajtó terén is az irányadó. A sajtó leszállt magas piedestáljáról. Eszményi alakja — mely azelőtt komoly fenséggel szólott a tekintély hangján a néphez, — most trikóba bujva, alacsony szenvedélyeknek hizeleg, cum voce: szolgalelkűvé lett. Demagóg tanokkal áll elő az annyira hiszékeny népnek s prédikálja: hogy minden bajának a fennálló rendszer az oka, hogy nem lehet reá nézve üdvösebb dolog, mintha a felsőbbség ellen revoltál és sárba tapod minden tekintélyt.

Mikor pedig szórakoztatni akar a sajtó: produkál rettenetes férc- és rémregényeket, miknek alap gondolata: házasságtörés, célja: a tévedt nők rehabilitálása. Szolgálatába áll a képzőművészet is, mely könnyen érthető ábrázolással ad testet az író fantáziájának.

Aztán, ha emez irány ellen is akad felszólaló, azzal hurrogatják le annak képviselői, hogy: tempora mutant mores. Az irodalom és a művészet a kor eszméiből nyeri tápanyagát. Ha akarjuk, hogy művünk kelendő legyen, divatos ruhába kell öltöztetnünk.

Az igaz, hogy az élet és művészet szorosan összefüggvők s egymásra való hatásuk ugyszólván szerves kapcsolatban áll. Ámde kérjük: hova jutunk akkor, ha az észnek, az emberi indulatokkal való harcában mindig az utóbbi volna a győztes? Avagy hova fogunk jutni, ha a romlott

izlés szabja meg az irányt, melyen az irodalomnak és művészetnek haladnia kell? . . .

Veszedelemesebb tan nincs ennél. Ha a közfelfogás ennek meghódol, ha a kendőzött arcu morál által tartott lámpás után megy: biztosan ingoványra lép s belosülyed a — — — mo-csárba.

Igenis: hódolnunk kell a kor eszméinek s a jó izlésnek, ha azok az erkölcsiség örök törvényeinek megfelelnek. Sőt fejlesztőnk, öregbítőnk kell, hogy a végnélküli tökéletesedés útján egy-egy lépést előre haladhassunk.

Ámde, ha arról van szó, hogy a kor romlott izlése legyen urra felettünk: akkor az irodalom s művészetek ne hajoljanak meg, ne hódoljanak eme dominálni akaró irány előtt, hanem, — miként a világ megváltója a jeruzsálemi templomban tevő, — vegyenek kezübe korbácsot s a kufár csöcseléket, a tivárnyázó népet kergessék ki az irodalom és művészet szentélyéből.

Ne a kor ferde iránya vezesse a sajtót, hanem a sajtó adjon helyes irányt a kornak. Ez esetben bizonyára segélyére jó a társadalom is, melynek színe-java összeáll, hogy a ferde iránynyal szemben megalakítsa, — ha kell — az erkölcsnemesítő egyesületet.

Mert ott, hol erkölcs nincs, ott:

„ . . . Róma ledől s rabigába görnyed.“

(—yn.)

TÁRCA.

Kisasszony az ajtóküszöbön.

— A „Köszeg és Vidéke“ számára írta: Vathy B. István. —

Hiába volt minden. Hasztalan kértük, hogy jöjjön közelebb. Nem. Ott maradt az ajtóküszöbön. Ha pedig mi közeledtünk feléje, villiként elszökött.

— Félek maguktól — így szólt.
Egy kisebbszőrű borméremben láttam. Valószínű, hogy abban a házban lakott ő is. Mikor odamentünk, már ott állott az ajtóküszöbön.

Halvány, botogós színű arca, finom metszésű ajka, az ajkszéleken áthuzodó kékes, boaszú ér, a bársányos, h. m. vas arcon ki-kiütő lízas pirosság, erős barna szemeknek bágyadt fénye egy fájdalmas gondolatnak adtak csirát agyamban.

Hanem ennek a gondolatnak nem adtam kifejezést. Ezt a gondolatot nem hagytam megnyilatkozni ajkamon.

— Félek maguktól — ismétlé, valahányszor kértük a közelebb jövetelre.

— Miért?

— Mert én minden férftól félek. Mert maguk bolondná teszik a lányokat . . . mert . . . tudja Isten . . . csak hogy félek. Hanem ha azt akarják, hogy itt maradjak, hát akkor beszéljenek valamit. Valami szépet, valami édes-gyönyörűséget.

Barátomra néztem.
Szememből észrevette a kíváncsiságot. Ujjával az asztalra észrevétlenül írta e két szót: „Románytelen szerelem.“

Megtudtam mindent. Ez a két szó megmagyarázta

az arc sápadtságát, a ki-kiütő pirosságot, a szemek halvány fényét.

— Jól van, Etta kisasszony — mesélek — szótam hosszú szünet után. Mesélek egy leányról, akit szintén egy ajtóküszöbön láttam utólszor.

— Igazi mese lesz?

— Igazándi, perze, hogy igazándi.

— Jaj, -- maguk nem is hiszik, hogy mennyire szerettem én a szép meséket. Hát kérem, kezdje el.

— Mondom -- folytatám — igazi mese lesz. Hogy szép lesz-e azt nem tudom. Csak annyit tudok, hogy azt a kis lányt is Etta-nak hívták, épp úgy, mint magáczkát. De csak kevesen hívták annak. Mert hát ez a kis lány elkényesztetett kedvence, dédelgetett bábéje volt gazdag szülőinek. A beözött kis lány a „baba“ névre hallgatott. Így nevezte édes atyja, így édes anyja meg a bizalmas emberek. A bizalmas emberek közé tartoztam én is. Hát iszen egy házban laktunk. Az igaz, hogy ebből még nem szükségképp következik a bizalmasság . . . Ugye kis Etta kisasszony? De hát mi azok voltunk. Mikor a baba 16 esztendő elmúlt, sokan, igen sokan jártak Halász Ettaékhoz. No hát nem is csoda, mikor az hírlott, hogy Etta-val 20 darab ezerezt kap a vőlegény. Hanem akik jöttek, azok a kosárkötés nem-es fogalmával ismerkedtek meg. — Ez a baba nem akart tudni arról a bizonyos valamiről, amit — — szerelemnek csúfolnak. Hányszor, de hányszor beszélgettem vele eme kimeríthetetlen fenekű témáról.

— Jaj, maguk csak beszélnek — szokta volt ilyenkor mondanom — van is szerelem a világon.

— Kis baba, aranyos kis babuska — higgye el, hogy van. Nézze csak a feje fölött röpködő fecakét . . . lássa, most azért kering olyan kétegybesetten, mert nincs közelben a himje . . . nézze csak azokat a szögbü-görléket . . . lássa, hogyan összebujnak . . . hogy

egymás mellé símulnak, pedig ezek csak állatok . . . észnélküli semmik . . . Higgye el kis baba, van, oh van szerelem. És én tudom, hogy a kis babust sem fogja az a csunya koporsó addig magába zárni, míg zzel, az Isten által beléuk oltott név nélküli érzellemmel meg nem ismerkedik . . . S akkor . . . ob akkor a kis babus a szerelem édes, gyönyörűsége, csillagsugáros, rózsaszínű fátyolán keresztül fogja uézni a világot. És az édes, ez a boldogító szerelem meg fogja tanítani mindenre, amit most meg nem tud. Aminek most még sejtelmével sem bir. Mert hát lássa, kis babus, az nem is élt, aki nem szeretett . . . várjon, várjon csak . . . majd eljön még az az idő . . .

— Soha!

— Pedig eljött. El bizony. A huszszerez leány belezeretett egy ifjuba, a ki a tökéletes szépség minden kellékével föl volt ruházva. Hanem ez az ember nem volt semmi. A szüleitől örökölt vagyont elharcsoolta. Akkor azután parazita lett. Elősködött hol ennek, hol annak a rokonnak a bőrén. Szóval csavargó volt. Valami mujálsion ismerkedtek meg. Ott dobbaút meg először a babusnak azve. Hanem hát a csavargóból nem lehetett embert taragni. Biruinő hivatalba tették, azt ott hagyta. És a babus mégis szerette. A szülők azt gondolták ki, hogyha az a szépséges szép ifju, az az elzüllött ember nem lesz a lány közelében, hát akkor ez majd folodni fogja. Fizettek neki, hogy távozzék el a városból. El is ment. Hanem e perctől kezdve aztán a babus is halványodni kezdett. Fogyott a fogyó holddal. A szülék nem nézheték leányuk hervadását. Kutatták a csavargó Adonist. Meg is találták a székesfővárosban, a — Rökusban. Csak kilenc szurás volt a keblében, miket valami verekedés alkalmával kapott . . . A baba fehér arca aztán ez időtől még fehérebb lett . . . Szemei körül kékes gyűrűk húzódtak . . .

Árverési hirdetményi kivonat.

A községi kir. járásbírói mint telekkönyvi hatóság közzétette, hogy Horváth Gyula végrehajtónak, Binder János ügyvéd árverési vevő, illetve Takáts Anna végrehajtást szenvedő elleni 130 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a községi kir. járásbírói területén lévő Nemes-Csoó községben fekvő a nemes-csoói 290. sz. tjkben felvett A f 267/a hrsz. ingatlanra (erdő az alsó avasban 2 hold 697 [] öf) újbbi árverést 446 ft 60 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1895. évi augusztus hó 2-án délelőtt
10 órakor Nemes-Csoó község
házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árón alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át, vagyis 44 ft 66 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegez elhelyezéseéről kiállított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni.

Kelt Községen, 1894. évi november hó 26-án.
A községi kir. járásbírói mint telekkönyvi hatóság.

Elismert legtisztább**alkalikus****KRONDORFI SAVANYTÖVIZ****Asztali-
és
gyógy-viz**

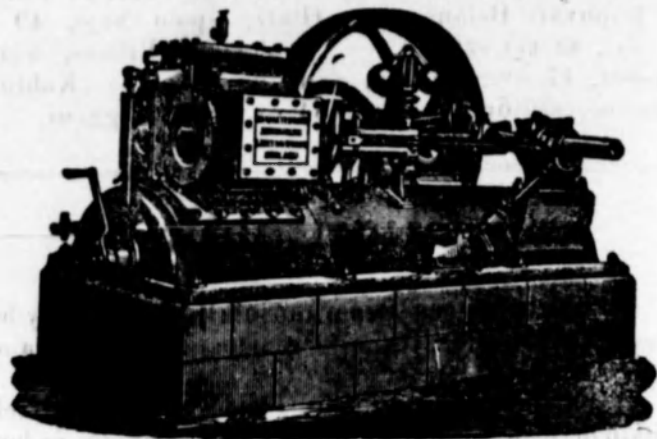
orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest,

Arany János-utca 9. szám.

Kapható Községen: **Waisbecker Ede-nél.****KOTZÓ PAL.****gépészmérnök,**
Budapest, Űllői u 18. szám alatt.

Ajánl 2½, 3, 3½, 4 lóerejű

szöges cséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőgépeket

hosszu szalmarázókával, alko szelelővel a rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjával és választóhengerral.

fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő**GŐZMOZGONYOKAT.**

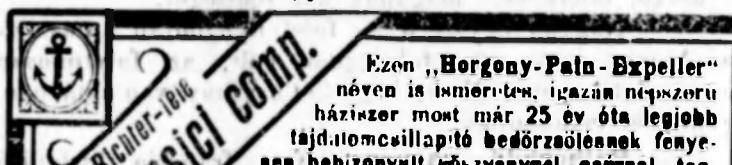
Továbbá R. Garret & Sons fölművelhetetlen 40 % tüzelőanyag megtakarító

kompond gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert brandtfordi és másféle amerikai kévekezdő uratógépeket. Eredeti amerikai szőnagydűjű, egy vagy két ló befogára alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szarvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Ezen „Horgony-Pain-Expeller“ néven is ismeretű, igazán népszerű házi orvosság már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölésnek fejtő szerepét betöltve, csodával határosan nagy elfogadást és bizton hatást következtben minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A TINCT. CAPSICI COMP. (HORGONY-PAIN-EXPELLER)

kimagasló állapot a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felhajtás és utánzatok dacára, ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéketlen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, a vörös horgonyra ügyelendő és minden áron ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1.20 árban utovonyok; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél, Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.**Horgony-Pain-Expeller**

Keresd és vedd meg a „Horgony“ szövegét, mert az a valódiak visszautasítandók.

„Kaufe beim Schmieđ und nicht beim Schmieđel!“
így mondja egy régi német közmondás, s ezt jogsan alkalmazhatom az én cégemre, mivel csak egy uagy dolognak, mint a milyen az anyám a mely az árakat őrsi megnyírágban készpénzítés mellett vásárolja be, lehetnek a köldöknél kevés költségei, mely körülmény mindenestre a vevő előnyére válik.

Szép minták megízveőknek ingyen s bérmentve.
**Gazdagon kiállított mintakönyvek
szabókknak bérmentelen.**

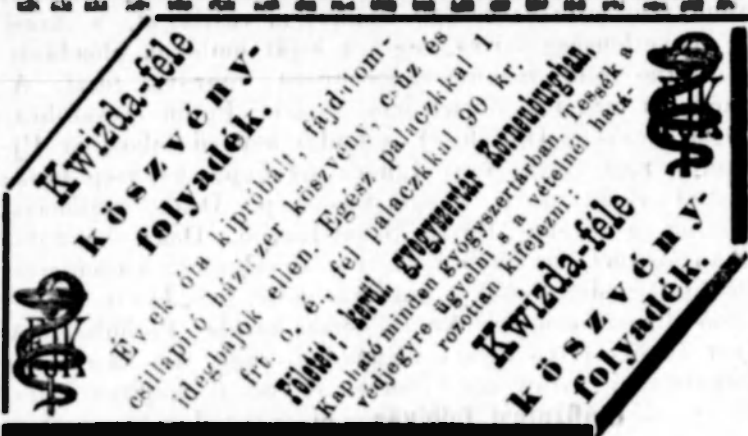
Öltözéseknek való kelmék.

Peruvién és -dorsing a magas klérus számára.
Szabályszerű kelmék cs. és kir. tisztá egyenruhák-
unk, aggharzonok, túzótok, tornászok-
és libérlakunk, billárd- és játékasztalokra
való posztó. Loden, visiban vadáskabátaknak,
oly nagy választékban, amint 20-szoros konkurrencia
sem képes felmutatni. Mosókelmék, utazóplai-
dek 1—11 frtfg. és még szabókellékek
(u. m. ujjbélés, gombok, tűk, cérna).

Olcsó, tisztességes, tiszta gyapjú posztóárak és
nem oleó rongyokat, melyek alig érdemesek a szabó
löljárja, ajánl.

Stikarofsky János
BRUNN-ben, Ausztia-Magyarország leg-
nagyobb posztógyára félmillió frt
értékben.

Széküldés utánvét mellett.
Figyelmztetés: Utazók és házalók Stika-
rofsky fele áru cimen akarják árúkat értékesíteni. És hogy
ily elcsábítások elő ne forduljanak, értesítem a t. vevő-
ket, hogy efféle embereknek árut nem adok el.

50 évnél tovább elismert legjobb mosószappan!

APOLLÓ-SZAPPANCsak valódi a fentebbi jeggyel.
Utánzás ellen intetik.**Fényképészet.**

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a budapesti elsőrangú műtermekben nyert számos évi tapasztalataim után itt Község városában augusztus 5-én

fényképészeti műtermet

nyitok.

A volt Kia-féle műtermet átvtem a azt a mai kor igényeinek megfelelően új fényképészeti eszközökkel berendezem.

Különlegesség: gyermekfelvételekben pillanat alatt, squarell és chroma festmények, kréta-rajzok, nagyítások stb.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvam maradok kitünő tisztelettel

Farkas Lajos,

fényképész Bp-stról.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy roza közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozó gépek minden gabonafaj tisztítására és tiszta szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjabr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekél költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieur-ökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai, lyukasztott vagy hasított lemezek tiszta szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt *) lévő**„MENTOR“ Ellátási-Vállalat**

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

Az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi bezárolás mellett

„Ellátási könyvecskéket“ szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás- és szórakoztatási-szelvényeket,

1 kiállítástombola jegyet, végül egy 2000 koronás balcsát biztosítással borozát tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét, (8 személy is használhat, 4—4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lea). — Előzetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldés mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágítással szolgálnak.

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási-Vállalat.

Dr. Marzsányi Károly, országgy. képviselő és elnök.

Eckrllek G. Gnantáv, fős. biz. tag; gyáros mint elnök.

Hőzsa Lajos, igazgató.

Megodsa Daniel, titkár.

Takács Zsigmond, az első magy. ált. bist. társ. közp. felügy. fős. biz. tag, ház- és szálloda-tulajd.

Nádler Károly.

Prosperianst kívánatra ingyen és bérmentve.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomtatásában Községen.

Ez az állásolás: saját aj az állásolások. Etközben a főváros és a kiállítás előke-kelőbb öttermaiben.